

Al. Pokoju 84
31-564 Kraków
tel./fax: (012) 425 80 53
tel.: (012) 425 91 47
auxilium@auxilium.com.pl

www.auxilium.com.pl

**OPINIA I RAPORT
Z BADANIA
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

**za okres
od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.**

**Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej
w Brodnicy S.A.
Ul. Podgórna 66A
87-300 Brodnica**

**dla
Zgromadzenia Akcjonariuszy, Rady Nadzorczej
i Zarządu Przedsiębiorstwa Komunikacji
Samochodowej w Brodnicy S.A.**

„AUXILIUM AUDYT”

Barbara Szmurło, Jadwiga Faron Spółka Komandytowa

KRAKÓW, Al. Pokoju 84

.....
ZLECENIODAWCA

Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej
w Brodnicy S.A.
ul. Podgórna 66A
87-300 Brodnica

OPRACOWANIE

Opinia i Raport z badania
sprawozdania finansowego
za rok 2011

.....
WYKONAWCY

Kluczowy Biegły Rewident
Zdzisław Kaźmierczak
Nr ewid. 1607

DATA

03.03.2012 r.

.....
ODPOWIEDZIALNOŚĆ FIRMOWA:

AUXILIUM AUDYT

Barbara Szmurło, Jadwiga Faron Spółka Komandytowa
Kraków, Al. Pokoju 84
Koncesja Krajowej Izby
Biegłych Rewidentów
Nr 3436

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

I. Dla Zgromadzenia Akcjonariuszy, Rady Nadzorczej i Zarządu Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Brodnicy Spółka Akcyjna,

II. Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego jednostki Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Brodnicy Spółka Akcyjna z siedzibą w 87-300 Brodnica ul. Podgórna 66 A, na które składa się:

- 1) wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
- 2) bilans sporządzony na dzień 31.12.2011r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą 9 902 935,54 zł;
- 3) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 01.01.2011r. do 31.12.2011r. wykazujący stratę netto w wysokości - 1 990 988,06 zł;
- 4) zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 01.01.2011r. do 31.12.2011r. wykazujące zmniejszenie kapitału własnego o kwotę 1 990 988,06 zł;
- 5) rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2011r. do 31.12.2011r. wykazujący wzrost stanu środków pieniężnych o kwotę 106 505,54 zł;
- 6) dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest kierownik jednostki.

Kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości tego sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

III. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- 2) krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce,
- 3) kodeksu spółek handlowych,

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez jednostkę

zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

IV. Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:

- a) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31.12.2011 r., jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.,
- b) zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- c) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami umowy/statutu jednostki.

Va. Nie zgłaszając zastrzeżeń, do prawidłowości i rzetelności zbadanego sprawozdania finansowego niezbędne jest przedstawienie następujących objaśnień:

Jednostka w ostatnich trzech latach generuje straty, które w analizowanym roku przekraczają 1 990 tys. zł. Trwa proces łączenia PKS w Brodnicy z trzema innymi PKS-ami z terenu województwa kujawsko-pomorskiego poprzez zawiązanie z dniem 01.04.2012 r. nowej spółki Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S. A. Badanie sprawozdania finansowego jednostki w jej dotychczasowym kształcie jest więc po raz ostatni

Vb. Sprawozdanie z działalności jednostki jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie

Zdzisław Kaźmierczak

Nr w rejestrze 1607

W imieniu podmiotu Nr 1607
uprawnionego do badania
sprawozdań finansowych

KOMPLEMENTARIUSZ
BIEGŁY REWIDENT NR 816

Jadwiga Feron

Kraków, dn. 30.03.2012r

AUXILIUM AUDYT
Barbara Szmurło, Jadwiga Feron
Spółka Komandytowa
31-564 Kraków, Al. Pokoju 84
REGON 121032783, NIP 6751424353

Raport

**z badania sprawozdania finansowego
jednostki Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w
Brodnicy Spółka Akcyjna
z siedzibą w 87-300 Brodnica, ul. Podgórna 66 A
za rok obrotowy od 01.01.2011 do 31.12.2011**

A. Część ogólna

1. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Brodnicy S. A. utworzono na podstawie aktu komercjalizacji Ministra Skarbu Państwa z dnia 09.07.1998 r. w trybie art. 4 ust. 1 pkt. 2 i w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji z dnia 30 sierpnia 1996 r.

Jednostka działa na podstawie statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego w dniu 09.07.1998r. Repertorium nr rep. A nr. 13123/1998

Jednostkę zawiązano na czas nieokreślony.

2. Ponadto jednostka posiada następujące dokumenty legalizujące jej działalność:

- a) aktualny wpis do rejestru przedsiębiorców w KRS pod numerem 0000117274 z dnia 27.12.2011r. w Krajowym Rejestrze Sądowym Sądu Rejonowego w Toruniu.
- b) numer identyfikacji podatkowej NIP 874 000 36 37 nadany przez Urząd Skarbowy w Brodnicy.
- c) numer identyfikacyjny Regon 871 082 408 nadany w dniu 16.01.2009 przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

3. Podstawowym przedmiotem działalności jednostki, wynikającym z statutu i wpisu do właściwego rejestru jest:

- transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski,
- pozostały transport lądowy pasażerski gdzie indziej nie sklasyfikowany,
- transport drogowy towarów,
- konserwacja i naprawa pojazdów z wyłączeniem motocykli,
- sprzedaż detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli,
- sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacji paliw,
- pozostałe badania i analizy techniczne,

4. Poza wymienionym w punkcie 3 przedmiotem działalności określonym w uregulowaniach prawnych, jednostka nie prowadziła w roku sprawozdawczym działań pozaumownych.

5. Według stanu na dzień bilansowy nie występowały powiązania z innymi jednostkami (jednostką dominującą, znaczącego inwestora, jej jednostkami zależnymi, współzależnymi i stowarzyszonymi oraz jednostkami znajdującymi się wraz z jednostką pod wspólną kontrolą, a także wspólnikami jednostki współzależnej – w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 43 uor).

- 5a. Stosownie do ustaleń z punktu 5 badana jednostka nie jest jednostką sprawującą kontrolę nad inną jednostką i nie ma obowiązku sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej (art. 56, 57 i 58 uor).

6. Organy jednostki przedstawiają się następująco:

- a) Zarząd powołany przez uprawniony organ - prowadzący sprawy jednostki na podstawie bezterminowych umów o pracę, zawartych przez Radę Nadzorczą:

Prezes Zarządu Marek Błaszkiwicz od dnia 24.03.2011 r.

W trakcie roku obrotowego wystąpiły zmiany w składzie Zarządu. Do 23.03.2011 r. Prezesem Zarządu był Pan Wacław Krankowski.

b) Rada Nadzorcza o 3-letniej kalendarzowej kadencji określonej w statucie spółki (w spółkach z o.o. zgodnie z art. 216 Ksh, w SA – art. 386 Ksh), pracowała w składzie:

Przewodniczący RN	Tomasz Gnap	od dnia	11.03.2011 r
Z-ca przewodniczącego	Zbigniew Ceglarski	od dnia	11.03.2011 r
Sekretarz RN	Włodzimierz Kuźma	od dnia	11.03.2011 r
Członek RN	Roman Lenard	od dnia	11.03.2011 r
Członek RN	Jerzy Rozwonkowski	od dnia	11.03.2011 r

W trakcie roku obrotowego nie wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

7. Głównym księgowym jednostki jest Pani Katarzyna Śmigielska od dnia 29.11.2011 r.

8. Kapitały własne kształtują się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na dzień bilansowy br.	Stan na dzień bilansowy pr.
Kapitał (fundusz) własny	1 971 054,88	3 982 042,94
Kapitał (fundusz) podstawowy	3 300 000,00	3 300 000,00
Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)		
Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)		
Kapitał (fundusz) zapasowy	662 042,94	1 034 063,54
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny		
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe		
Zysk (strata) z lat ubiegłych		
Zysk (strata) netto	(1 990 986,06)	(372 020,60)
Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (w. ujemna)		

Kapitał podstawowy 3 300 000,00 zł, dzieli się na 330 000,00 równych i niepodzielnych akcji, każda o wartości nominalnej 10,00 zł. Wartość bilansowa 1 akcji wynosi 10,00 zł, czyli 100% do ceny nominalnej, przy czym akcje te posiadają:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji	Liczba głosów	Udział w kapitale podstawowym w %	Udział w ogólnej liczbie głosów w %
Województwo Kujawsko-Pomorskie	330 000	330 000	100	100
Razem	330 000	330 000	100	100

Wyżej wymieniona kwota kapitału podstawowego wykazana została:

- a) w wysokości określonej w umowie spółki i wpisanej do rejestru przedsiębiorców, zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości,
  - b) zgodnie z księgą akcji prowadzoną według wymagań art. 188 Ksh (w S.A. art. 341 Ksh),
  - c) jest w całości opłaconą gotówką (aportem), zgodnie z art. 167 § 1 pkt 2 Ksh (w S.A. art. 306 i 309 Ksh),
  - d) odpowiada wysokości określonej w art. 154 Ksh (w SA art. 308 Ksh),
9. Dla realizacji celów wymienionych w punkcie 3 i 4 jednostka zatrudniała średnio w badanym roku obrotowym 209 osób, a w roku poprzednim 205 osób (po przeliczeniu na pełne etaty).
10. Uchwałą nr 53/V/11 Rady Nadzorczej z dnia 22.09.2011 R. do obowiązkowego w świetle art. 64 ustawy o rachunkowości badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy – zgodnie z art. 66 ustęp 4 uor - wybrany został podmiot audytorski Auxilium Audyt Barbara Szmurło Jadwiga Faron Spółka Komandytowa (dawniej Auxilium Audyt Krystyna Adamus Jadwiga Faron Spółka Komandytowa) z siedzibą w Krakowie wpisany pod numerem 3436 na listę podmiotów uprawnionych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.
11. Niniejsze badanie, zgodnie z umową nr 48/2012 z dnia 23.09.2011r. zawartą w wykonaniu uchwały z punktu 10 przeprowadzono w siedzibie jednostki w okresie od 15.03.2012 r. do 30.03.2012r. z przerwami.
12. Zarówno podmiot audytorski, jak i przeprowadzający badanie w jego imieniu kluczowy biegły rewident Zdzisław Kaźmierczak (nr rej. 1607) oświadczają, że pozostają niezależni od badanej jednostki, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 07 maja 2009r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym.
13. Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający było zbadane przez podmiot audytorski Biuro Badania Sprawozdań Finansowych „Rewimar” Sp. z o. o. i otrzymało opinię bez zastrzeżeń. Sprawozdanie to zostało zatwierdzone przez WZA w dniu 22 czerwca 2011 r.
- Strata bilansowa w kwocie 372 020,60 zł uchwałą nr 3 WZA z dnia 22.06.2011 r. została pokryta z kapitału zapasowego.
14. Zatwierdzone sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający badany zostało:
- a) stosownie do art. 69 ustawy o rachunkowości złożone wraz z innymi dokumentami w Sądzie Rejonowym w Toruniu – Wydział KRS VII Gospodarczy w dniu 05.07.2011 r.
  - b) zgodnie z art. 70 ustawy o rachunkowości przesłane do ogłoszenia w Monitorze Polskim B w dniu 03.10.2011 r.
  - c) stosownie do art. 27 ustawy z 15.02.1992r. złożone w Urzędzie Skarbowym w dniu 28.03.2011 r.
- Księgi rachunkowe za poprzedni rok obrotowy zostały zamknięte w dniu 11.03.2012 r w sposób wyłączający możliwość dokonywanie zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte

księgi rachunkowe.

15. Zbadane sprawozdanie finansowe za bieżący rok obrotowy, podpisane przez Zarząd i osobę sporządzającą, zgodnie z art. 45 ustawy o rachunkowości, składa się z:
- a) wprowadzenia do sprawozdania finansowego,
  - b) bilansu na dzień 31.12.2011r., z sumą aktywów i pasywów 9 902 935,54 zł
  - c) rachunku zysków i strat wykazującego za rok obrotowy wynik finansowy (-) (1 990 988,06) zł.
  - d) zestawienia zmian w kapitale własnym za rok obrotowy,
  - e) rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy,
  - f) dodatkowych informacji i objaśnień,
- oraz dołączonego sprawozdania Zarządu z działalności jednostki w roku obrotowym.
16. Zgodnie z art. 67 ustawy o rachunkowości jednostka udostępniła biegłemu prowadzone księgi rachunkowe i dokumenty stanowiące podstawę ich sporządzenia oraz udzieliła informacji niezbędnych do wydania opinii biegłego rewidenta o badanym sprawozdaniu finansowym.
- Nie wystąpiły ograniczenia zakresu badania.
17. Ponadto kierownik jednostki, stosownie do art. 67 ustawy o rachunkowości, złożył w dacie zakończenia badania - pisemne oświadczenie dotyczące m.in.:
- a) kompletności, prawidłowości i rzetelności sprawozdania finansowego przedłożonego do badania oraz uzupełniającego sprawozdania z działalności,
  - b) ujawnienia w informacji dodatkowej wszelkich zobowiązań korespondujących z dniem bilansowym,
  - c) niezastnienia innych zdarzeń gospodarczych, wpływających istotnie na informacje ilościowe i jakościowe wynikające ze sprawozdania finansowego.
18. Niniejszy raport został opracowany przez biegłego rewidenta na podstawie rewizyjnej dokumentacji roboczej, wymaganej przez art. 65 ust. 6 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem:
- a) stosownych prób badawczych w zakresie wiarygodności i zgodności, w tym pozycji dominujących kwotowo,
  - b) poziomu istotności ustalonego przez biegłego dla sprawozdania finansowego,
  - c) zawodowego osądu przez biegłego zgodności zdarzeń gospodarczych z operacjami księgowymi,
  - d) stanu rozrachunków z tytułów podatkowych i ich zgodności z danymi deklarowanymi przez badaną jednostkę, które stanowiły podstawę do ich ujęcia w księgach rachunkowych.

B. Kluczowe wielkości bezwzględne i wskaźniki względne charakteryzujące wynik bilansowy jednostki oraz jej sytuację majątkową i finansową za rok obrotowy i dwa lata poprzedzające.

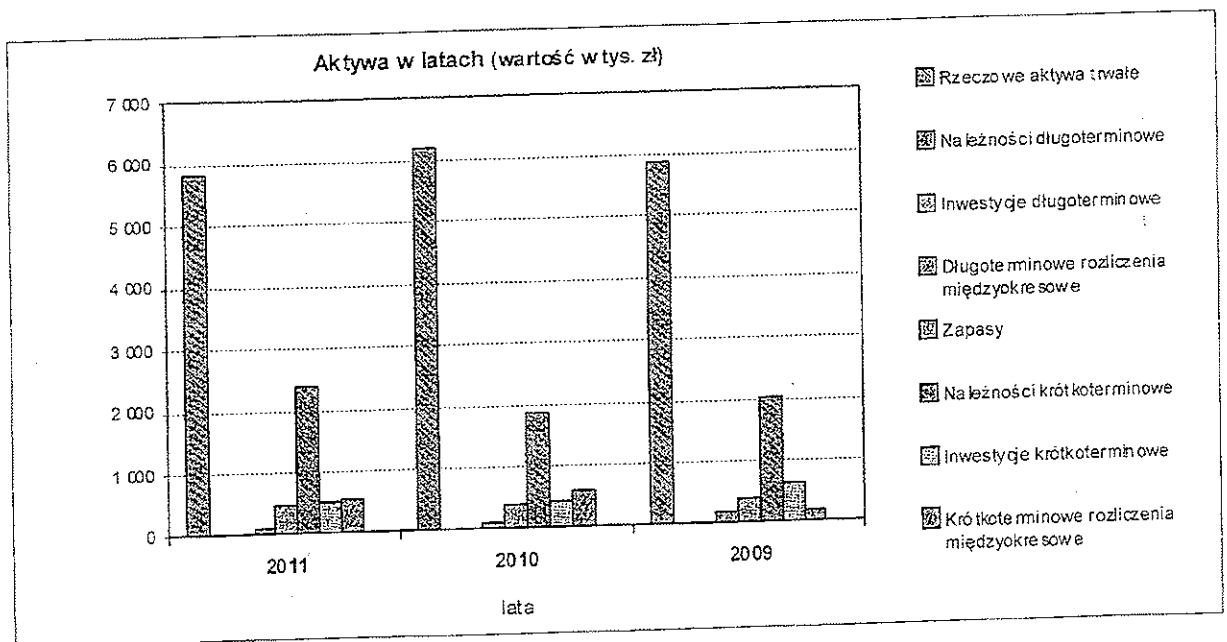
Wynik działalności gospodarczej, zmiany rachunku zysków i strat, bilansu oraz wskaźników finansowych charakteryzują tabele i wykresy podane niżej:

1. Bilans porównawczy

Aktywa, dane w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2011		2010		2009		Zmiana stanu			
		kwota	%	kwota	%	kwota	%	2011/2010		2011/2009	
								9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8				
A	Aktywa trwałe	5 960,6	60,2	6 315,3	66,2	6 033,9	65,2	(352,7)	94,3	(79,3)	38,8
I.	Wartości niematerialne i prawne	25,5	0,3	7,4	0,1	7,5	0,1	18,0	342,2	17,8	338,0
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	5 829,1	58,9	6 197,6	64,8	5 853,7	63,3	(368,6)	94,1	(24,6)	89,6
III.	Należności długoterminowe										
1.	Od jednostek powiązanych										
IV.	Inwestycje długoterminowe										
a)	w jednostkach powiązanych										
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	106,0	1,1	114,3	1,2	172,7	1,9	(8,3)	92,7	(66,8)	61,3
B	Aktywa obrotowe	3 942,3	39,8	3 232,0	33,6	2 210,2	23,7	710,5	122,0	732,1	122,9
I.	Zapasy	462,3	4,7	395,5	4,1	372,2	4,0	66,8	116,9	90,1	124,2
II.	Należności krótkoterminowe	2 397,9	24,2	1 847,2	19,3	2 015,2	21,8	550,7	129,8	382,7	119,0
1.	Należności od jednostek powiązanych										
III.	Inwestycje krótkoterminowe	522,3	5,3	415,8	4,4	645,8	7,0	106,5	125,6	(123,5)	80,9
a)	w jednostkach powiązanych										
IV.	Krótkoterminowe rozliczenia m/o	559,8	5,7	573,5	6,0	176,9	1,9	(13,7)	97,6	382,9	316,4
	Aktywa razem	9 902,9	100,0	9 547,3	100,0	8 244,1	100,0	368,6	103,7	558,8	107,7

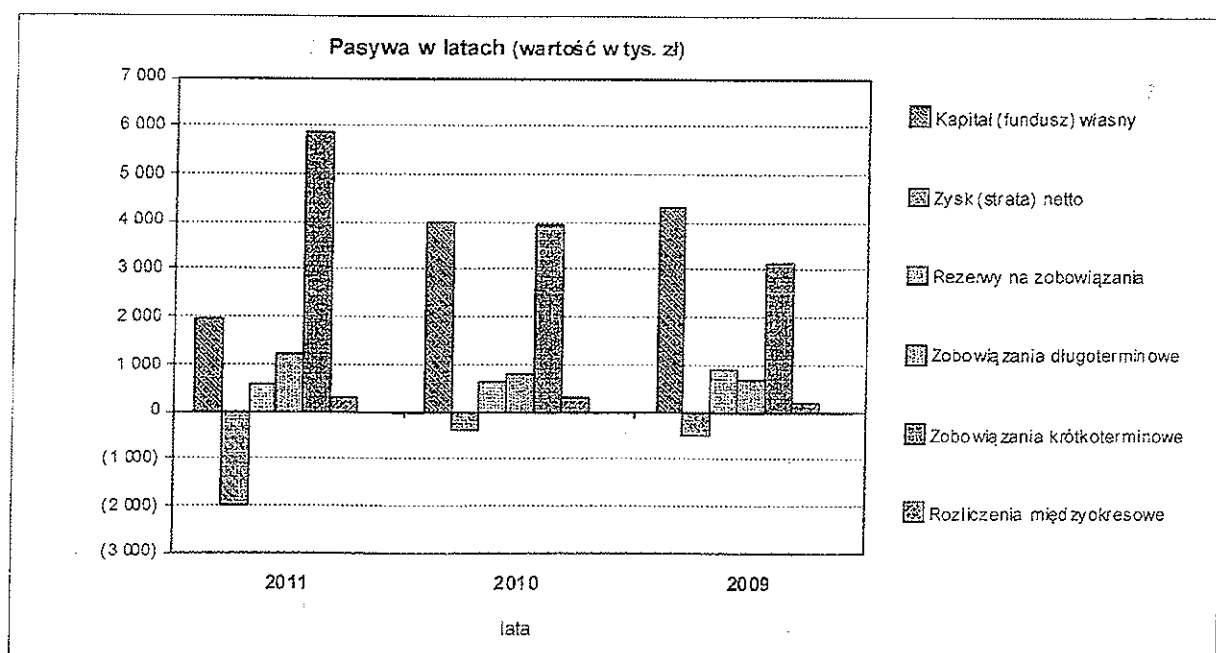
Graficznie aktywa przedstawiają się następująco:

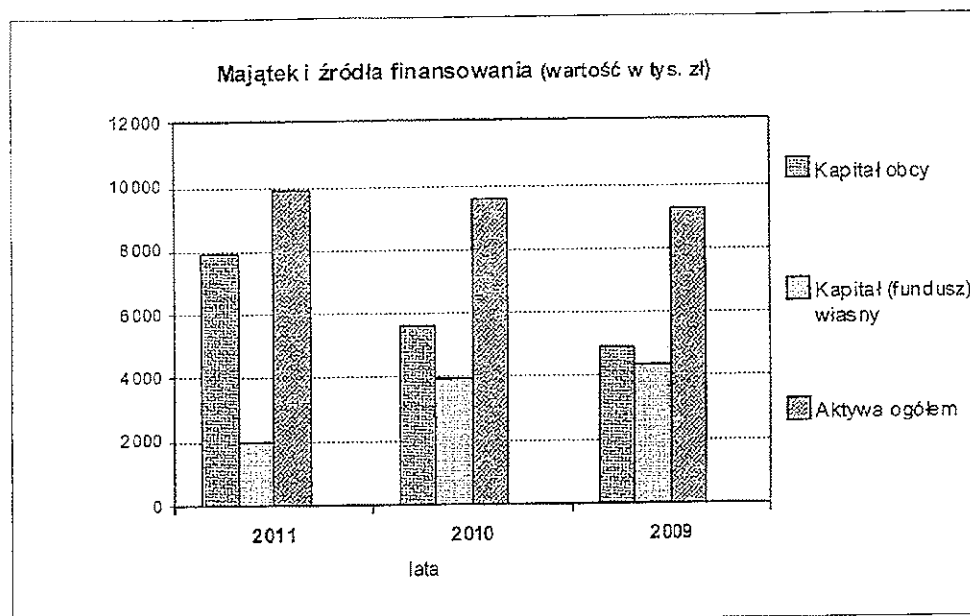
Pasywa, dane w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2011		2010		2009		Zmiana stanu			
		kwota	% udziału	kwota	% udziału	kwota	% udziału	2011/2010		2011/2009	
									%		%
1	2	3	4	3	4	5	6	9	10	11	12
A	Kapitał (fundusz) własny	3 974,0	19,9	3 962,0	41,5	4 384,1	46,8	(1 991,0)	-49,7	(2 363,1)	-45,5
I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	3 300,0	33,3	3 300,0	34,5	3 300,0	35,7		100,0		100,0
II.	Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)										
III.	Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)										
IV.	Kapitał (fundusz) zapasowy	662,0	6,7	1 034,0	10,8	1 549,1	16,8	(372,0)	64,0	(887,1)	-42,7
V.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny										
VI.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe										
VII.	Zysk (strata) z lat ubiegłych										
VIII.	Zysk (strata) netto	(1 991,0)	(20,1)	(372,0)	(3,9)	(515,0)	(5,6)	(1 619,0)	535,2	(1 476,0)	-386,6
IX.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)										
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	2 531,9	80,1	5 589,0	58,5	4 910,0	53,7	2 342,6	141,8	3 071,9	161,5
I.	Rezerwy na zobowiązania	557,7	5,6	601,5	6,3	909,1	9,8	(43,8)	92,7	(351,4)	-61,3
II.	Zobowiązania długoterminowe	1 193,9	12,1	787,6	8,4	671,5	7,3	396,3	149,7	522,1	177,7
1.	Wobec jednostek powiązanych										
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	5 875,5	59,3	3 917,4	41,0	3 117,3	33,7	1 958,1	150,0	2 758,2	188,5
1.	Wobec jednostek powiązanych										
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	304,8	3,1	272,8	2,9	211,8	2,3	32,0	111,7	93,0	143,9
	Pasywa razem	3 902,9	100,0	9 551,0	100,0	9 294,1	100,0	1 911,6	103,7	6 908,0	107,1

Graficznie pasywa przedstawiają się następująco:

Graficznie zmiany w aktywach i pasywach przedstawiają się następująco:

Zgodnie z powyższymi danymi wynikającymi z bilansu analitycznego na sytuację jednostki istotnie wpływają następujące aspekty:

- aktywa trwale stanowią 60,2% całego majątku Jednostki,
- jednocześnie widoczny jest spadek bilansowej wartości rzeczowych aktywów trwałych, który w przedziale 3 lat (2009 – 2011) czyni kwotę (-) 24,6 tys. zł.
Jest on rezultatem postępującego starzenia się środków trwałych. Aktualna, narastająca wartość umorzenia jako zużycia tychże środków wynosi 71,78% ich wartości początkowej.
- w grupie majątku obrotowego odnotowano wzrost o 710,3 tys. zł (122,0 % do roku 2010), który obejmuje głównie stan należności, przy czym:
  - wzrost ten jest rezultatem zwiększenia sprzedaży wyrobów i usług, wynoszącego w skali roku 2011, 102,7%,
  - wystąpiło zwiększenie stanu środków pieniężnych na 31.12.2011 r. o 106,5 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego, jednakże wzrost ten nie spowodował istotnego polepszenia płynności finansowej.
- w pasywach bilansu uwagę zwraca spadek kwotowy w przedziale 3 lat kapitałów własnych o 2 363,1 tys. zł (45,5 %).
W związku z powyższym udział kapitałów własnych w finansowaniu majątku Jednostki na dzień bilansowy wyniósł 19,9% w stosunku do ogólnej sumy aktywów.
- odnotować należy przyrost zobowiązań długoterminowych o 396,3 tys. zł i krótkoterminowych o 1 958,1 tys. zł, głównie z tytułu dostaw i usług,

Rachunek zysków i strat (w tys. zł) z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2011 rok		2010 rok		2009 rok		Zmiana stanu			
		kwota	%	kwota	%	kwota	%	2011/2010		2011/2009	
								kwota	%	kwota	%
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
A. Działalność podstawowa											
1.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	19 471,6	96,5	18 956,2	96,8	18 425,4	95,5	515,3	102,7	1 046,1	105,7
2.	Koszt własny sprzedaży	21 599,7	97,5	19 635,7	98,7	19 475,7	98,7	1 964,0	110,0	2 124,0	110,9
	Wynik na sprzedaży	(2 128,2)		(679,5)		(1 050,3)		(1 448,7)	-113,2	(1 077,9)	-202,6
B. Pozostała działalność operacyjna											
1.	Pozostałe przychody operacyjne	668,1	2,8	615,3	3,1	865,7	4,5	(47,1)	92,3	(297,6)	65,6
2.	Pozostałe koszty operacyjne	204,5	0,9	69,5	0,3	120,4	0,6	135,0	294,3	84,1	169,9
	Wynik na działalności operacyjnej	463,6		545,8		745,3		(682,1)	68,6	(391,7)	18,3
	Wynik operacyjny (P3/B3)	(764,5)		(133,7)		(305,0)		(630,8)	-343,9	(438,5)	-578,6
D. Działalność finansowa											
1.	Przychody finansowe	130,7	0,6	3,1	0,0	8,0	0,0	127,6	4 246,0	122,7	1 627,5
2.	Koszty finansowe	348,9	1,6	183,0	0,9	143,7	0,7	165,9	190,7	205,1	242,7
	Wynik na działalności finansowej	(218,2)		(179,9)		(135,7)		(38,3)	(21,7)	(82,5)	(160,6)
E. Zdarzenia nadzwyczajne											
1.	Zyski nadzwyczajne										
2.	Straty nadzwyczajne										
	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych										
	Zysk (strata) brutto (C3/D3+E3)	(1 982,7)		(313,6)		(440,7)		(1 665,1)	-332,5	(1 542,0)	-449,9
1.	Podatek dochodowy					74,3				(74,3)	
2.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	8,3		58,4				(50,1)	14,2	8,3	
	Obowiązkowe obciążenia razem	8,3		58,4		74,3		(30,1)	14,2	(66,0)	(11,2)
	Zysk (strata) netto (P3-E3)	(1 991,0)		(372,0)		(515,0)		(1 615,0)	-335,2	(1 476,0)	-386,6

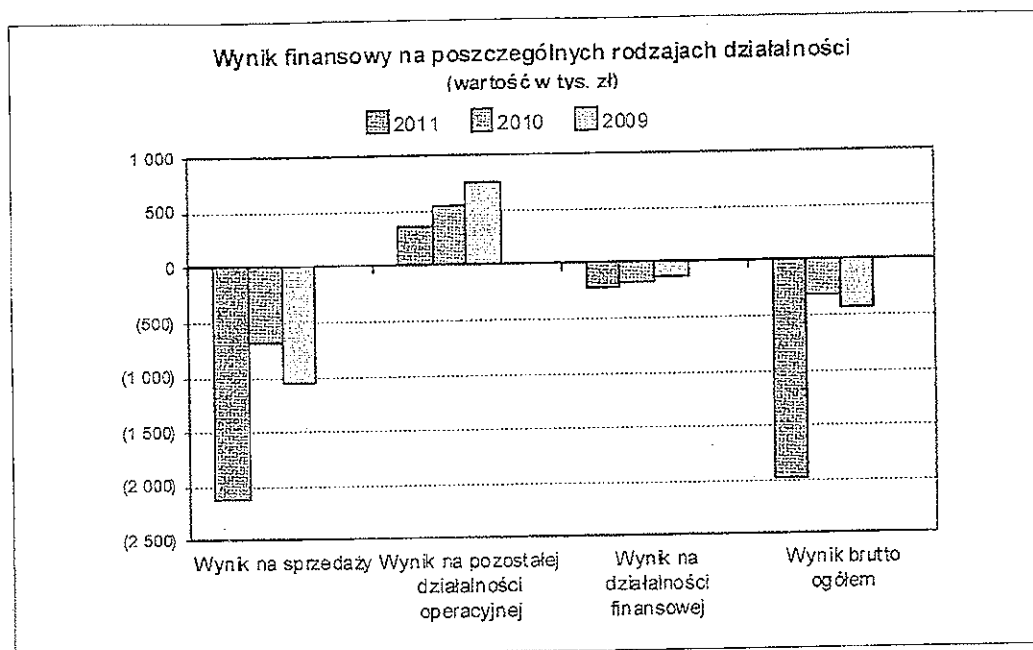
Przychody ogółem	20 170,4	100,0	19 574,6	100,0	19 299,2	100,0	595,8	103,0	871,2	104,5
------------------	----------	-------	----------	-------	----------	-------	-------	-------	-------	-------

Koszty ogółem	22 153,1	100,0	19 888,2	100,0	19 739,8	100,0	2 264,9	111,4	2 413,2	112,2
---------------	----------	-------	----------	-------	----------	-------	---------	-------	---------	-------

Rachunek zysków i strat wskazuje na osiągnięcie w roku obrotowym ujemnego wyniku finansowego wynoszącego netto 1 991,0 tys. zł, przy czym wypracowana strata netto czyni w stosunku do:

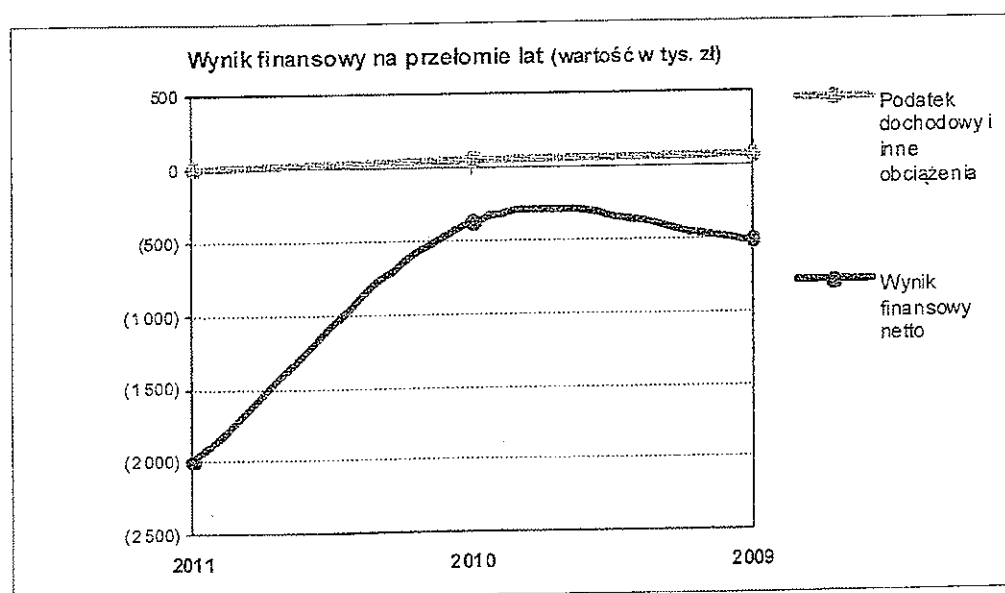
- sumy aktywów ogółem (-) 20,11 %
- przychodów ogółem (-) 9,89 % (rentowność netto),
- zaangażowanego kapitału własnego (-) 101,01%.

Udział poszczególnych elementów rachunku zysków i strat kształtujących wynik finansowy przedstawia poniższy wykres:

Na podstawowej sprzedaży osiągnięto stratę wynoszący (-) 2 128,2 tys. zł, co daje procentowy wskaźnik rentowności = (-) 10,93%. Sytuację znacznie poprawił wynik na pozostałej działalności operacyjnej w kwocie (+) 363,6 tys. zł, który jest rezultatem sprzedaży uznanych za zbędne środków trwałych oraz otrzymanych odszkodowań komunikacyjnych. Natomiast niekorzystny wynik na działalności finansowej w kwocie straty wynoszącej (-) 218,2 tys. zł, powstał głównie wskutek naliczonych i zapłaconych odsetek od kredytów zaciągniętych przez jednostkę oraz umów leasingowych.

Wynik finansowy netto na przełomie lat kształtuje się następująco:

2. Omówienie analizy wskaźnikowej

2.1 Wskaźniki rentowności.

Wskaźnik rentowności	Wskaźnik bezwzględny	Miara	2011	2010	2009
Rentowność majątku (ROA) $\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{aktywa ogółem}}$	5-6	procent	-20,11%	-3,89%	-5,57%
Rentowność netto $\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{przychody ogółem}}$	3-5	procent	-9,89%	-1,93%	-2,67%
Rentowność kapitału własnego (ROE) $\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{kapitały własne}}$	15-25	procent	-101,01%	-9,39%	-11,88%
Skorygowana rentowność majątku $\frac{\text{zysk netto} + (\text{odsetki} - \text{podatek dochodowy od odsetek}) \times 100}{\text{aktywa ogółem}}$	-	procent	-18,25%	-2,50%	-4,37%
Dźwignia finansowa rentowność kapitału własnego - skorygowana rentowność majątku <i>stopa dodatnia - to efekt pozytywny</i> <i>stopa ujemna - to efekt "maczugi finansowej"</i>	wsk. dodatni	procent	-82,77%	-6,89%	-7,52%
Rentowność inwestycji $\frac{\text{zysk brutto} + \text{odsetki od zadłużeń długoterminowych} \times 100}{\text{kapitały własne} + \text{zobow. długoterminowe}}$	-	procent	-52,83%	-5,87%	-7,46%

Osiągnięta w roku obrotowym strata powoduje, że wszystkie wskaźniki za ten okres przyjmują wartość ujemną. Majątek pracujący w spółce generował stratę w wysokości 20,11 groszy na jedną złotówkę zaangażowaną w aktywa. Na spadek tego wskaźnika w stosunku do roku poprzedniego miała wpływ zwiększona kwotowo strata, przy jednoczesnym wzroście kwoty aktywów bilansu.

Wskaźnik rentowności netto sprzedaży liczony do przychodów ogółem został znacznie obniżony do roku poprzedniego, co oznacza, iż Spółka nie utrzymała tego najważniejszego wskaźnika na niezbędnym poziomie.

Wskaźnik rentowności kapitałów własnych (ROE), obniżył się w stosunku do 2010 roku i ukształtował się w 2011r. na poziomie (-) 101,01%, a spadek jest istotnie niekorzystnym zjawiskiem, gdyż jego źródło leży w kwotowym spadku kapitałów własnych. Nastąpiło to wskutek przeznaczenia straty za poprzedni rok na kapitał zapasowy.

Wskaźnik dźwigni finansowej spadł w stosunku do lat ubiegłych i utrzymuje się w wartości ujemnej, co oznacza, iż zyskowność kapitału własnego jest niższa od stopy zyskowności majątku, czyli występuje negatywne zjawisko tzw. maczugi finansowej, gdyż koszt obsługi kapitałów obcych był wyższy od zysków zrealizowanych dzięki zaangażowaniu kapitałów obcych.

3.2 Wskaźniki płynności finansowej przedstawiają się następująco:

Wskaźniki płynności finansowej	Wskaźnik bazowy	Wzrost	2011	2010	2009
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia <u>aktywa obrotowe - należności z tyt. dostaw i usług powyżej 12 mc</u> zobowiązania krótkoterm. - zobow. krótkoterm. powyżej 12 mc	1,2 - 2,0	krotność	0,64	0,77	0,96
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia <u>aktywa obrot. - zapasy - kr. term. RMK czynne - należ. z tyt. dost. i usł. pow. 12 mc</u> zobowiązania krótkotermin. - zobow. z tyt. dostaw i usług pow. 12 mc	1,0	krotność	0,47	0,54	0,80
Wskaźnik płynności finansowej III stopnia <u>inwestycje krótkoterminowe</u> zobowiązania krótkotermin. - zobow. z tyt. dostaw i usług pow. 12 mc	0,1-0,2	krotność	0,08	0,10	0,19
Wskaźnik handlowej zdolności rozliczeniowej <u>należności z tyt. dostaw i usług</u> zobowiązania z tyt. dostaw i usług	1,0	krotność	0,68	1,16	1,35

Porównanie powyższych wskaźników z pożądanym wskaźnikiem płynności bieżącej, będącym relacją majątku obrotowego do zobowiązań krótkoterminowych – wskazuje na występowanie w jednostce zakłóceń w terminowym regulowaniu wymagalnych zobowiązań. Również wskaźnik handlowej zdolności rozliczeniowej nie przekraczający 1,0 sygnalizuje, że całość zobowiązań wobec dostawców nie ma pokrycie w należnościach od odbiorców.

3.3 Wskaźniki rotacji przedstawiają się następująco:

Wskaźniki rotacji (obrotowość)	Wskaźnik bazowy	Wzrost	2011	2010	2009
Szybkość obrotu zapasów (w dniach) <u>średni stan zapasów x 365 dni</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	wskaźnik malejący	w dniach	8	8	x
Spływ należności (w dniach) <u>średni stan należności z tytułu dostaw i usług x 365 dni</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	ilość dni porównywalna z tp 18	w dniach	28	24	x
Splata zobowiązań (w dniach) <u>średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x 365 dni</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	ilość dni porównywalna z tp 17	w dniach	34	19	x
Produktywność aktywów <u>przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów</u> aktywa ogółem	2,0	zł / zł	1,96	1,95	1,99

Na płynność środków obrotowych ma wpływ szybkość obrotu należnościami i zapasami. Obrót należnościami w dniach wydłużył się z 24 dni w 2010r do 28 dni w roku 2011, co nie jest zjawiskiem korzystnym. Ma to związek z wydłużonym kredytem kupieckim.

Porównanie szybkości obrotu należnościami w dniach z rotacją zobowiązań w dniach wskazuje na niezachowanie optymalnej równowagi dni rotacji, w odniesieniu do należności i zobowiązań.

Wskaźnik produktywności aktywów służący do oceny efektywności gospodarowania majątkiem wynoszący 1,96 informuje, że 1 zł zaangażowanego majątku przysporzył 1,96 zł przychodów, co wskazuje – uwzględniając specyfikę jednostki - na średnią majątkochłonność przypadającą na poziom osiągniętej sprzedaży. Im wyższy poziom tego wskaźnika – tym właściwsze zarządzanie majątkiem jednostki.

Odwrotnością wskaźnika produktywności jest wskaźnik majątkochłonności przychodów

ze sprzedaży, który będąc relacją wartości majątku do kwoty przychodów – określa poziom kapitałochłonności sprzedaży.

Z analizy wskaźnika rotacji zapasów w dniach wynika, że w 2011r. przeciętny czas trwania jednego cyklu obrotowego zapasów w porównaniu z rokiem poprzednim nie zmienił się i wynosi 8 dni.

3.4. Omówienie pozostałych wskaźników.

3.4.1. Wskaźniki do analizy poziomej i pionowej bilansu.

Wstępna analiza bilansu	Wskaźnik bezwzględny	Wzrost	2011	2010	2009
Złota reguła bilansowania $\frac{\text{kapitały własne} + \text{rezerwy długoterminowe}}{\text{aktywa trwałe}} \times 100$	100-150	procent	42,93%	71,88%	86,79%
Złota reguła bilansowania II $\frac{\text{kapitały obce krótkoterminowe}}{\text{aktywa obrotowe}} \times 100$	40-80	procent	155,01%	130,31%	103,90%
Złota reguła finansowania $\frac{\text{kapitały własne}}{\text{kapitał obcy}} \times 100$	powyżej 100	procent	24,85%	70,89%	88,27%
Wartość bilansowa jednostki Aktywa ogółem - zobowiązania ogółem	Wskaźnik wzrostowy	tys.zł	1 971,1	3 962,0	4 334,1
Wskaźnik wyposażenia jednostki w trwałe środki gospodarcze $\frac{\text{aktywa trwałe}}{\text{aktywa ogółem}} \times 100$	30-50	procent	60,19%	66,16%	65,27%

Uwagę zwraca wskaźnik „Złotej reguły bilansowania”, gdyż wskaźnik niższy od 100 sygnalizuje nieprawidłowość sfinansowania aktywów trwałych kapitałami własnymi i sprzyja utrzymaniu nierównowagi finansowej jednostki. Wskaźnik „Złotej reguły finansowania” jest nieprawidłowy, gdyż zobowiązania jednostki przekraczają połowę kapitałów własnych, czyli wpływają na osłabienie płynności finansowej jednostki.

Odnotowania wymaga także wskaźnik „Wyposażenia jednostki w środki trwałe”, który przekracza 30% aktywów.

W przedziale 3 lat nastąpiło znaczne obniżenie wartości bilansowej jednostki, czyli aktywów netto odpowiadających wartości wniesionych i wypracowanych kapitałów własnych, co nie wpływa na stabilność gospodarczą jednostki.

3.4.2. Pozostałe wskaźniki.

Pozostałe wskaźniki	Wskaźnik bezwzględny	Wzrost	2011	2010	2009
Wskaźnik Altmana $Z = (0,717 \times x_1) + (0,847 \times x_2) + (3,3 \times x_3) + (0,4206 \times x_4) + (1,0 \times x_5)$	powyżej 2,5	-	0,89	1,94	1,99
Model Hołdy $Z_h = 0,605 + 0,681 \times x_1 - 0,0196 \times x_2 + 0,00969 \times x_3 + 0,000672 \times x_4 +$	powyżej 0,1	-	1,41	1,48	1,61

0,157·x5					
----------	--	--	--	--	--

Kilkustopniowe modele Altmana i Hołdy, rozpoznają symptomy zagrożenia zdolności płatniczej i zagrożenia upadłością, wskazując na powiązania kapitału własnego i kapitału obcego z majątkiem jednostki, przy czym w związku z zaistniałym trendem spadkowym tych wskaźników w jednostce w przedziale 3 lat - niezbędne jest określenie przez kierownictwo przyczyn tego stanu i ich wpływu na zagrożenie kontynuacji działalności.

3.4.3. Wskaźniki przepływów pieniężnych.

Wskaźniki przepływów pieniężnych, Cash flow	Wskaźnik bezpieniężny	miernik	2011	2010	2009
Nadwyżka finansowa jednostki (płynna gotówka)	-	tys. zł	(314,5)	1 160,6	1 477,4
Wynik finansowy netto + amortyzacja					

Nadwyżka finansowa lepiej od zysku bilansowego odzwierciedla efekty gospodarowania stanowiąc źródło zwrotu kapitałów obcych.

3.4.4. Wskaźniki rynku kapitałowego.

Wskaźniki rynku kapitałowego	Wskaźnik bezpieniężny	miernik	2011	2010	2009
Zysk na 1 akcję (EPS) Wynik finansowy liczba wyemitowanych akcji	-	zł	(6,03)	(1,13)	(1,56)
Relacja ceny 1 akcji do zysku (PER) cena rynkowa 1 akcji zysk netto na 1 akcję	-	zł/zł	(1,66)	(8,87)	(6,41)
Wartość bilansowa spółki na 1 akcję kapitały własne liczba wyemitowanych akcji	-	zł	5,97	12,01	13,13

Zysk na jedną akcję ma podstawowe znaczenie dla określenia rentowności zaangażowanego kapitału własnego i jest wykorzystywany do oceny celowości dalszego inwestowania w jednostkę.

Również wartość bilansowa spółki równa kapitałowi własnemu przypadająca na jedną akcję, potwierdza słuszność inwestycji w takie akcje.

4. Zdolność jednostki do kontynuowania działalności w roku następnym po badanym (w niezmienionym istotnie zakresie).

Uwzględniając wskaźniki dokonanej analizy ekonomiczno – finansowej oraz wyniki badania sprawozdania finansowego i zdarzeń gospodarczych, jakie nastąpiły po dniu bilansowym stwierdza się, że występują odchylenia i aktualna sytuacja jednostki upoważnia do eksponowania poważnego zagrożenia dla kontynuacji jej działalności w roku następnym po roku badanym. Niezbędna jest kontrola wewnętrzna poziomu podstawowych wskaźników ekonomiczno –

finansowych, tj. wskaźników rentowności, struktury finansowania aktywów, dźwigni finansowej oraz płynności finansowej, gdyż sytuacja finansowa jednostki nie jest w pełni stabilna.

C. Część szczegółowa

1. Ocena prawidłowości stosowanego systemu księgowości.

1.1. Księgowość jednostki.

Księgowość funkcjonuje na podstawie przyjętych przez jednostkę zasad zwanych „Polityką Rachunkowości”, zatwierdzonych przez kierownika jednostki Zarządzeniem nr 26/IV/12/2009 z dnia 30.12.2009 r. z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2010r. W opracowaniu tym ujęto wybrane przez jednostkę alternatywne rozwiązania, wynikające z art. 10 ustawy o rachunkowości, w tym reguły, metody i procedury dotyczące:

- a) wyceny przychodów, rozchodów i stanów bilansowych poszczególnych pozycji aktywów i pasywów, również zasad szacowania odpisów aktualizujących utratę wartości, bądź jej przyrost,
- b) inwentaryzacji aktywów i pasywów, ze szczególnym akcentem na inwentaryzację w formie tzw. weryfikacji dokumentów księgowych,
- c) zasad tworzenia i szacowania rezerw na przyszłe zobowiązania (art. 35 „d” ustawy o rachunkowości) i rezerw na przyszłe koszty, w tym na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne – art. 39 ust. 2 pkt 2 i 2, „a” uor, w związku z art. 4 i 8 uor dotyczącym wpływu tych rezerw na sytuację finansową i wynik bilansowy jednostki.
- d) zasad rezerwowania w bilansie części wyniku finansowego na przyszłe zobowiązania wobec budżetu oraz zasad aktywowania przyszłych potrąceń z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

1.3. W zakresie prawidłowości stosowanego systemu księgowości biegły potwierdza, że:

- a) jednostka przestrzegała ciągłości stosowanych zasad rachunkowości, w tym w przedmiocie prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych na 01.01. roku badanego,
- b) księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie jednostki, przy wykorzystaniu systemu komputerowego Comarch,
- c) operacje gospodarcze zaewidencjonowane zostały zgodnie z podstawowymi zasadami rachunkowości, w tym zgodnie z zasadą memoriału i ostrożnej wyceny,
- d) dowody źródłowe stanowiące podstawę do ujęcia w księgach rachunkowych były sprawdzone i zakwalifikowane zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

1.4. W zakresie zabezpieczenia dostępu do informacji wynikających z ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych oraz za pomocą komputerów stwierdza się, że:

- a) jednostka przechowuje zbiory z dokonaniem wydruków papierowych.

- b) przechowywanie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych dokonywane jest w siedzibie zarządu jednostki, w oryginalnej postaci, w podziale na lata i miesiące,
- c) okresy przechowywania danych były zgodne z art. 74 ustawy o rachunkowości, tj.: sprawozdania finansowe – przechowywanie trwałe, a pozostałe zbiory 5 lat - liczone od początku roku następnego.

Rokiem obrotowym jednostki jest rok kalendarzowy, a okresem sprawozdawczym miesiąc.

2. Inwentaryzacja aktywów i pasywów

Inwentaryzacja aktywów i pasywów została przeprowadzona do bilansu rocznego w zasadniczej części zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości:

- a) w drodze spisu z natury:
  - środki pieniężne w kasach na dzień 31.12.2011r.
  - paliwa w pojazdach Spółki na dzień 31.12.2011r.
  - oleju opałowego w zbiornikach kotłowni na dzień 31.12.2011r.
  - zapasy w magazynie technicznym i ogumienia w Brodnicy na dzień 31.12.2011r.
- b) w drodze potwierdzenia sald:
  - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami na dzień 31.10.2011r.
  - środki na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2011r.
- c) w drodze weryfikacji stanu ewidencyjnego i wyceny:
  - grunty na dzień 31.12.2011r.
  - praw zakwalifikowanych do nieruchomości na dzień 31.12.2011r.
  - należności spornych i wątpliwych na dzień 31.12.2011r.
  - należności z tytułów publiczno – prawnych na dzień 31.12.2011r.
  - fundusze specjalne na dzień 31.12.2011r.
  - rozliczenia międzyokresowe na dzień 31.12.2011r.
  - kapitały własne na dzień 31.12.2011r.
  - aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2011r.

Biegły nie obserwował inwentaryzacji z natury. Różnice inwentaryzacyjne zostały prawidłowo rozliczone i wprowadzone do ksiąg rachunkowych w roku badanym.

Stwierdza się, że księgi rachunkowe wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę do ewidencji księgowej operacji gospodarczych – są prawidłowe w rozumieniu art. 24 ustawy o rachunkowości i stanowią podstawę do sporządzenia zbadanego sprawozdania finansowego.

3. AKTYWA

Aktywa zbadanego bilansu przedstawiają się następująco:

3.1. Aktywa trwałe

5 960 660,71 zł

Stanowią one 60,19% aktywów ogółem, z tego przypada na:

3.1.1. Wartości niematerialne i prawne w wysokości

25 476,49 zł

Stanowią one 0,26% bilansowej sumy aktywów

a) Wartości niematerialne i prawne:

Treść	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość brutto				
Bilans otwarcia			159 957,53	159 957,53
Zwiększenia			22 177,00	22 177,00
Zmniejszenia				
Bilans zamknięcia			181 134,53	181 134,53
Umorzenie				
Bilans otwarcia			152 511,91	152 511,91
Zwiększenia			4 146,13	4 146,13
Zmniejszenia				
Bilans zamknięcia			156 658,04	156 658,04
Wartość netto na BO			24 476,49	24 476,49
Wartość netto na BZ			24 476,49	24 476,49

Wartości niematerialne i prawne spełniają:

- kryteria ustawy o rachunkowości (art. 28 uor),
- wykazano w nich wyłącznie kontrolowane przez jednostkę, nabyte prawa majątkowe, przeznaczone dla statutowej działalności,
- były prawidłowo amortyzowane bilansowo i podatkowo,
- utrata zdolności do przynoszenia korzyści ekonomicznych nie wystąpiła,
- inwentaryzacja WNIP została przeprowadzona w formie ich weryfikacji.

3.1.2. Rzeczowe aktywa trwałe w wysokości

5 829 223,72 zł

Stanowią one 58,86% bilansowej sumy aktywów.

Podział rzeczowego majątku trwałego według grup rodzajowych jest następujący (w zł):

a) Środki trwałe

Treść	Grunty	Budynki, lokale i obiek.inż.ład.i wcd.	Maszyny i urząd.	Środki transp.	Inne środki trw	Razem
Wartość brutto						
Bilans otwarcia	234 213,44	5 145 165,28	1 260 868,79	12 971 264,31	224 335,87	19 835 847,69
Zwiększenia			30 391,44	1 313 486,40		1 343 877,84
Zmniejszenia				941 887,15		941 887,15
Bilans zamknięcia	234 213,44	5 145 165,28	1 291 260,23	13 342 863,56	224 335,87	20 237 838,38
Umorzenie						
Bilans otwarcia	96 488,26	2 771 933,56	1 042 547,30	9 625 269,13	220 193,62	13 756 432,87
Zwiększenia	11 710,68	143 059,46	46 406,37	1 469 428,18	1 696,31	1 672 301,00
Zmniejszenia				901 900,10		901 900,10
Bilans zamknięcia	108 198,94	2 914 993,02	1 088 953,67	10 192 797,21	221 889,93	14 526 832,77
Wartość netto na BO	137 725,18	2 370 231,72	248 321,49	3 345 995,13	4 142,25	6 076 415,82
Wartość netto na BZ	137 725,18	2 370 231,72	248 321,49	3 345 995,13	4 142,25	6 076 415,82

b) Środki trwałe w budowie:

Treść	Bilans otwarcia	Zwiększenia	Zmniejszenia	Bilans zamknięcia
Środki trwałe w budowie	118 218,11	0,00	0,00	118 218,11
Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00	0,00	0,00

Biegły stwierdza wiarygodność i zgodność pozycji bilansowej „Rzeczowe aktywa trwałe”, gdyż:

- środki trwałe były w 2011 r. objęte ustawową metodą weryfikacji i oceną ich gospodarczej przydatności. Różnice inwentaryzacyjne nie wystąpiły,
- wycena rzeczowego majątku trwałego jest zgodna z przyjętą „Polityką Rachunkowości” oraz art. 28 ustawy o rachunkowości,
- dokumentacja dotycząca przychodu i rozchodu środków trwałych jest kompletna i prawidłowa,
- środki trwałe amortyzowane są metodą liniową - metod amortyzacji w roku obrotowym nie zmieniono,
- dotychczasowe umorzenie rzeczowych aktywów trwałych ogółem wynosi 71,78 %,
- właściwa jest wycena środków trwałych, w tym umorzenia środków i ich amortyzacji jako zarachowanego w koszty umorzenia oraz z tytułu zmiany wartości (utruty bądź przyrostu),
- jednostka dokonuje raz w roku weryfikacji stawek amortyzacyjnych,
- ewidencja, klasyfikacja oraz prezentacja majątku w sprawozdaniu finansowym - nie nasuwa uwag (koresponduje z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10.12.2010 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych – Dz.U. Nr 242, poz. 1622),
- amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych za rok badany wynosi 1 676 447,13 zł,
- w środkach trwałych w budowie nie występują inwestycje zaniechane,

3.1.3. Należności długoterminowe 0,00 zł

3.1.4. Inwestycje długoterminowe 0,00 zł

3.1.5. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe 105 960,50 zł

Stanowią one 1,07% bilansowej sumy aktywów.

Są to aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, naliczone w okresach wcześniejszych od ujemnych różnic przejściowych, z tytułu rezerw na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe.

3.2. Aktywa obrotowe wykazane w bilansie 3 942 274,83 zł

stanowią 39,81% aktywów ogółem, z tego przypada na:

3.2.1. Zapasy, które czynią w bilansie sumę 462 328,29 zł